

Rusofilski udar šefa Foruma 21

JOŽE BIŠČAK foto: BOBO, ARHIV REPORTERJA, JANEZ ROZMAN
joze.biscak@reporter.si

Ruski mediji nikakor ne morejo prehvaliti Milana Kučana, na portalih mu posvečajo dolge zapise, v naslovih ga predstavljajo kot »predsednika Slovenije«. Njegovo dobrikanje Rusom, v govoru ob Ruski kapelici je napadel Evropsko unijo (EU), je bilo deležno največ medijske pozornosti. Po obsegu poročil se je z njim lahko kosal samo ruski premier Dmitrij Medvedjev, ki je pod krinko pietetne slovesnosti imel kar delovni obisk v Sloveniji. Tako je EU, ki je podaljšala sankcije proti Rusiji, pokazal, da ima pod Alpami najzvestejše prijatelje, bolj naklonjene Moskvi kot Bruslju.

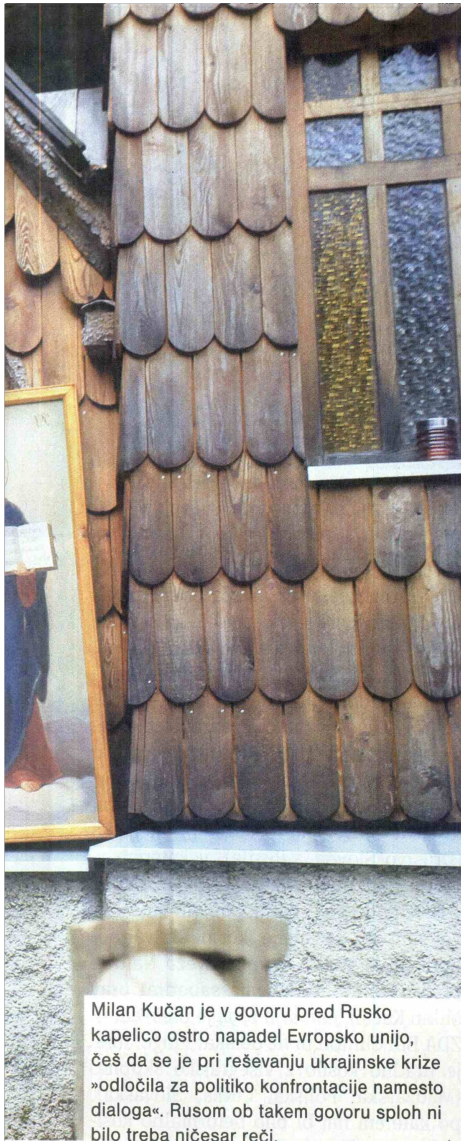
Page: 24

Reach: 23000

Country: SLOVENIA

Size: 1975 cm2

2 / 4

Milan Kučan je v govoru pred Rusko kapelico ostro napadel Evropsko unijo, češ da se je pri reševanju ukrajinske krize »odločila za politiko konfrontacije namesto dialoga«. Rusom ob takem govoru sploh ni bilo treba ničesar reči.

Pod Vrščicem se je na spominski slovesnosti zbral celoten slovenski politični vrh, prišla sta tudi oba nekdanja predsednika države.

Milan Kučan se je znašel na naslovnicaх ruskih medijskih portalov. Na portalu VogneBroda so članek naslovlili Milan Kučan: imamo pravico vedeti, kdo je izbral pot konfrontacije v Ukrajini.

Kučanovo kritiko EU (in med vrsticami tudi zveze Nato) je spremljalo mahanje z zastavicami, na katerih sta bila ruski predsednik Vladimir Putin in premier Dmitrij Medvedjev.

Za Kremelj je bil Kučanov govor (pričakovana) mana z neba, ruski medijski mainstream je norel od navdušenja.

Pomenljivo je, in to ni ostalo neopaženo, da je nekdanji predsednik napadel EU (in med vrsticami zvezo Nato) v dneh, ko so se mejam Baltskih držav, slovenskih zaveznic v Natu in EU, dvakrat nevarno približali ruski lovci in vojaška transportna letala. Iz Natove letalske baze Amari v Estoniji so nad Baltsko morje morali poleteti britanski lovci tajfun ter zavarovati zračni prostor Estonije, Litve in Latvije. To je bila nova, agresivna ruska provokacija, so komentirali v Natu. Letos so morala Natova letala v EU posredovati že 250-krat, od tega 120-krat nad Baltskim morjem. Rusi so nekajkrat kršili zračni prostor suverenih držav, največkrat so se samo nevarno približali mejam Natovih zaveznic, toda vedno so ruska vojaška letala letela brez transponderja, elektronske identifikacijske naprave, s katero se letalo identificira in je vidno na radarjih, prav tako civilnim nadzornikom niso predložili načrta poleta. V takih primerih se-

veda nihče ne ve, s kakšnimi nameni prihajajo Rusi, zlasti če letijo v bojni formaciji, kot se je zgodilo nad Baltskim morjem, ko so britanski piloti s prsti na sprožilcih spremljali štiri prestreznike mig 31, štiri jurišnike suhojev 24, tri transportne antonove 26 in enega transportnega iljušina 76.

Kučan: konfrontacija je politika EU

Rusko izzivanje in igranje z živci pilotov Nata se je po izbruhu ukrajinske krize in sprejemu sankcij proti Rusiji podvojilo. In kot da Slovenija ne bi bila članica ne EU ne Nata, je Milan Kučan pred Rusko kapelico, kjer naj bi bila predvsem pietetna slovesnost, napadel EU, češ da se je pri reševanju ukrajinske krize »odločila za politiko konfrontacije namesto dialoga«. Od Bruslja je zahteval odgovore, kdo in zakaj se je tako odločil, EU je žugal, malodane grozil. Seveda so take besede ru-

skim gostom dobro dele, Putinovi mediji so Kučana veselo citirali, še posebej glede Ukrajine.

»In mnogi so nehote pogledali zaslavo Novorusije,« so na koncu obširnega članka o Kučanovem govoru zapisali v *Komsomolski pravdi*. Novorusija se namreč imenuje območje Donecka in Luganska, ki se želi kot Krim odcepiti od Ukrajine in priključiti Rusiji. In za tamkajšjo krizo naj bi bila kriva EU, ki podpira oblasti v Kijevu, in ne Vladimir Putin, ki ves čas rožlja z orožjem, krši meje suverene države in grozi. To je po Kučanu očitno prizadevanje za mir, besedičenje EU pa nekakšni glasovi nove hladne vojne.

Za Kremelj je bil Kučanov govor (pričakovana) mana z neba, ruski medijski mainstream (ki je ves čas še posebej poudarjal, da je Slovenija prva država, ki jo je ruski premier Dmitrij Medvedjev obiskal od zaostrovanja odnosov z EU) je norel od navdušenja. Dali so mu več pozornosti kot

Page: 24

Reach: 23000

Country: SLOVENIA

Size: 1975 cm2

3 / 4

Po Bledu je z Medvedjevim hodil predsednik Borut Pahor.

Ruski premier je v tiskarni Blejskega gradu natisnil listino na ročno izdelan papir s spominskim klišejem.

predsedniku vlade Miru Cerarju ali predsedniku republike Borutu Pahorju, zdelo se je, kot da je Kučan gostitelj, kot da je on povabil Medvedjeva ne samo na spominsko slovesnost, ampak kar na uradni obisk Slovenije. Ruski mediji so mu posvetili posebne prispevke, Ruska globalna televizijska postaja Russia Today, ki oddaja v angleščini in je pod nadzorom kremejskega propagandnega stroja, je obširno poročala tudi v francoščini.

Kučan na prvih straneh ruskih medijev

Predsednik Slovenije: Evropa mora razkriti glasnike, ki so odgovorni za konfrontacijo v Ukrajini, je bil naslov v *Polit Ekspertu*, kjer so za Kučana sicer šele v tekstu razložili, da je »prvi predsednik Slovenije«. Povzeli so njegovo svarilo EU: »Imamo pravico vedeti, kdo in zakaj je ob zapletanju ukrajinske krize sprejel odločitve o politiki konfrontacije namesto dialoga.« Kot povzemajo ruski mediji, je Kučan pozval evropske voditelje, naj se ne skrivajo. To še posebno velja za ukrajinsko krizo. EU je v zapletenih pogajanjih z Grčijo izgubila verodostojnost, je Kučana povzemala RIA Novosti, ruska mednarodna tiskovna agencija, ki je v 48 urah v svet poslala 18 prispevkov iz Slovenije. Evropa bi morala dvigniti svoj glas za vzajemno solidarnost in odgovornost, za mir in sodelovanje, so še povzemali govor šefa Foruma 21.

»Po takšnih izjavah predstavnikov(?) EU Rusom res ni treba več veliko govoriti, saj je že vse povedano,« je nastop Kučana že pretekli teden za Reporter komentiral nekdanji zunanji minister Dimitrij Rupel. In res. Medvedjev je bil tudi za ruske medije dolgočasen, zato so ga povzeli v nekaj stavkih. Da je kapelica spomenik nesmiselnosti vojne, da moramo ob slavni zgodovini razmišljati tudi o prihodnosti, sodelovanje med Slovenijo in Rusijo se krepi, to je bolj ali manj vse, kar so o

govoru Medvedjeva omenili ruski mediji. Ruski premier se je šele zadnji dan obisk na novinarski konferenci razgovoril o ukrajinski krizi in sankcijah (spletna stran ruske vlade je objavila celoten magnetogram novinarske konference), ki jih je proti Rusiji sprejela EU. Po njegovem se sankcije prej ali slej obrnejo proti tistemu, ki jih je sprejel, in da bi jih morala ukiniti EU, ki jih je tudi sprejela.

Slovenski ministrski predsednik Miro Cerar, ki mu je bilo dan prej zaradi Kučanovega govora vidno nerodno in neprijetno, se je sicer strinjal, da sankcije niso dobre, vendar je treba poznati vzroke, zaradi katerih so bile sprejete. To pa je tudi vse. Cerar ni povedal, da so vzroki takšni in drugačni ruski napadi na ozemeljsko celovitost Ukrajine, kar so v diplomatski krogi ocenili kot pre malo odločno, če je Slovenija že članica EU, ki uradno podpira sankcije, in Nata.

Ob obisku Medvedjeva se je postavilo vprašanje, kdo vodi Slovenijo: komunist in rusofil Milan Kučan ali bolj liberalni pravnik Miro Cerar.

Kučanove sabotaze

Pravzaprav se je ob obisku Medvedjeva postavilo vprašanje, kdo vodi Slovenijo: komunist in rusofil Milan Kučan ali bolj liberalni pravnik Miro Cerar. Zavezniške simpatije, ki jih je slednji v Bruslju pridobil skupaj s finančnim ministrom Dušanom Mramorjem glede vprašanja reševanja Grčije, je v trenutku izgubil. Kučanove besede o Grčiji, češ da je EU izgubila verodostojnost, da »mučna pogajanja z Grčijo niso utrdila zaupanja v Evropo«, so bile namenjene prav bruseljskemu janičar-

ju Cerarju, kot so premierja poimenovali prevladujoči slovenski mediji. In zvenele so kot uradno stališče slovenske države. Napad na EU in posredno Nato seveda ni bil neopažen, čeprav mediji iz držav zaveznic Slovenije v zahodnoevropskih integracijah o srečanju pri Ruski kapelici niso veliko poročali. Toda težko bo zdaj kogarkoli prepričati, da Kučanov govor v imenu društva slovensko-ruskega prijateljstva (Društvo Slovenija-Rusija), v katerem je častni član, ni bil vnaprej usklajen z Rusi.

Nekdanji predsednik nikoli ni skrival simpatij do Rusije, kot ni skrival odpora do Zahodne Evrope. Zvezo Nato je pred dvema desetletjema sabotiral prav Milan Kučan. *Januarja 1994* je predsednik ZDA Bill Clinton prvič obiskal Prago. Imel je uradno kosilo z višegrajsko skupino (Madžarska, Poljska, Češka, Slovaška), po katerem naj bi bilo neformalno kosilo in posamična srečanja s Clintonom. Na neuradni del, na katerem bi govorili predvsem o varnostnih razmerah, je bil povabljen tudi takratni slovenski predsednik, diplomatska formula tega neuradnega dela pa je bila štiri plus ena. Ta »ena« je bila Slovenija, ki je bila resna kandidatka za vstop v evroatlantska zavezništva. V Ljubljano so poslali depešo, ampak Praga odgovora ni nikoli dočakala. Ta njegova tišina in ignoranca sta mlado državo drago stali: Slovenija ni bila sprejeta v Nato leta 1999 in tudi vstop v EU se je zakasnil. Po njegovem novem rusofilskem izpadu pa grozi, da bo Slovenija pri nekaterih zadevah v EU in Natu izolirana.

Forum 21 kot ruski vratar

Nekateri so bili celo veseli, da na veselico pod Vršičem sploh niso prišli. »Sploh nisem bil povabljen,« je dejal Jožef Horvat, predsednik državnozborskega odbora za zunanjo politiko, ki je zaradi tega kar zadovoljen. Za Reporter je povedal še, da ga je o vabilu vprašal predsednik parla-

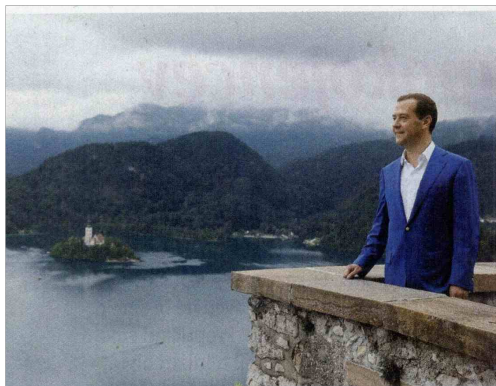
Page: 24

Reach: 23000

Country: SLOVENIA

Size: 1975 cm2

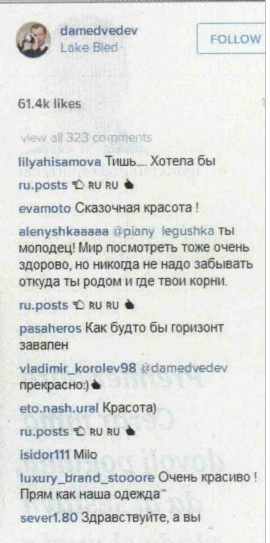
4 / 4

Dmitrij Medvedjev je bil v Sloveniji zelo sproščen.

Ruski premier Dmitrij Medvedjev je na obisku fotografiral in slike objavjal na Instagramu. Na sliki je Medvedjeva fotografija Blejskega otoka, ki je imela 41.400 všečkov.

TOP TEMI Križanec na Ukraini, Vojsna na Donbasu, Islamsko gospodarstvo

ПОСЛЕДНИЕ НОВОСТИ

16.12 Авток в тринци с Кримом: У "эксперта" все для людей, а у нас - только

15.07 В РФ уничтожены левая и правая санкционные продукты

15.09 Украина получила 6,5 млрд рублей от РФ за поставки электроэнергии в Крым

12.02 Foreign Policy: Слава ли бомбардировка Хирсовны от Соединенной империи России?

12.02 Академик Бориня поа сказать Меркель Auf Wiedersehen

15.07 СМИ в Порошенко: Переговоры с Россией

Президент Словении: Европа должна распознать глашатаев, приведших к конфронтации на Украине

Ruski portal Polit Ekspert je Milana Kučana v naslovu predstavil kot »predsednika Slovenije«.

Zadnje čase je značilno, da družbe, ki so jih obvladovali in jih še obvladujejo člani Foruma 21, prihajajo v roke Rusov.

menta Milan Brglez, ki se je tudi čudil, da so Horvata glede na njegovo funkcijo spregledali. Danes je že malo bolj jasno, zakaj. Srečanje pred kapelico so organizirali: veleposlanstvo Ruske federacije, občina Kranjska Gora, Fundacija »Russkiy mir« in Društvo Slovenija-Rusija. Horvata, ki ima v parlamentu najpomembnejšo mednarodno funkcijo, so denimo »pozabili«, po drugi strani pa so povabili **Kristjana Verbiča**, predsednika Vseslovenskega združenja malih delničarjev (**VZMD**). To je po svoje razumljivo, ker gre za vplivno združenje, še posebno pri prodaji podjetij. Take prijatelje pa Rusi potrebujejo. Enako Forum 21, ki Kremlju odpira vrata pri privatizaciji podjetij, bolje rečeno, išče Putinovo pomoč pri reševanju premoženja, ki bi ga Kučanovi direktorji zaradi dolgov utegnili izgubiti.

Tak primer je Slovenska industrija jekla (SIJ), ki jo je leta 2007 po družbi Koks kupila ruska družina Zubitski (lastnica Industrial Metallurgical Holdinga), ki je blizu Kremlju. Koks je nato prodal večin-

ski delež družbi Dillon (prav tako pod nadzorom družine Zubitski), mediji pa so poročali, da je kupnina prišla iz Švice in da so v ozadju v resnici slovenski lastniki. Čeprav so pristojni organi takrat zatrdili, da bodo zadevo preiskali, se ni zgodilo nič. Samo Andrej Zubitski, član in predsednik nadzornega sveta SIJ, je medtem postal častni konzul Rusije, sedež konzulata je na Jesenicah, soglasje je dala vlada Alenke Bratušek.

Rusi rešujejo Kučanove tajkune

Danes SIJ rešuje Kučanovega tajkuna Romana Glaserja, saj bo družina Zubitski do konca leta z najmanj 20 milijoni evrov dokapitalizirala Perutnino Ptuj. Štajerski podnik je bil tako navdušen, da jih je na svojem portalu pozdravil z naslovom v cirilici: Rusi, pozdravljeni na Ptujju. Seveda, Glaserju je tekla voda v grlo, po tistem, ko je šla Probanka v nadzorovano likvidacijo, je šlo z njim navzdol. S Probanko je bila Perutnina kadrovsko in lastniško zelo povezana, pravzaprav je bila šefinja banke Romana Pajenk (še ena ljubljenska Foruma 21, ki ji je Kučan pel hvalnice) Glaserjeva denarnica.

Tudi terjatve do ACH so prišle v roke Rusov: največjega ruskega hedge sklada (v njihovem imenu jih je kupila Bank of America Merrill Lynch), ki ga upravlja VR Capital. Ustanovitelj je Richard Deitz, bančnik, rojen v ZDA, ki pa deluje večino v Rusiji. Njegova strategija je, da odkupi dolgove podjetij v težavah. Tudi prijateljsko. Nekateri pravijo, da Deitz ni povezan s Kremljem, kar naj bi dokazoval neuspešen nakup ruskega energetskega velikana Jukos, to sta preprečila ruska vlada in državni naftni velikan Rosneft, vendar so poznavalci ruskega trga prepričani, da tako velik sklad ne bi mogel delovati brez blagoslova Kremlja, da je sklad v interesni sferi Putinovega gospodarskopoličnega konglomerata.

V Sloveniji so po ciprski družbi Wiltan Enterprises kupili še Elan (Bojan Križaj je dejal, da je edini tujec, ki bi mu privoščil nakup Elana, Ingemar Stenmark), Rusi naj bi bili tudi za nakupom terjatev do Adrie Airways (AA). Samo medklic. AA je firma, ki je veljala za udbovsko in katere zadnji direktor v prejšnjem režimu je bil Janez Kocijančič (1982–1993). Ko se je poslavljala, je imela takratna LB kar 20,9 milijarde takratnih tolarjev terjatev do AA (ob upoštevanju inflacije, življenjskega standarda in podobno, bi to danes znašalo nekaj 100 milijonov evrov), to smo s poosamosvojitveno sanacijo plačali davkoplačevalci.

Čeprav se je blagovna menjava z Rusijo letos zelo skrčila (po napovedih naj bi bila skoraj za polovico manjša kot lani), to očitno ne pomeni, da Rusi ne prihajajo na velika vrata v Slovenijo. Leta 2009 je bilo v Sloveniji 148 podjetij z ruskim kapitalom, konec lanskega leta jih je bilo že skoraj tisoč. Podobno je z naložbami. Po podatkih Javne agencije Spirit in Banke Slovenije je bilo leta 2006 v Sloveniji samo za 1,6 milijona evrov neposrednih naložb, konec leta 2013 pa že 110 milijonov evrov. Glede na vlaganja v zadnjem poldrugem letu se utegne Rusija kot investitorka prebiti med prvih deset držav z največ naložbami v Sloveniji. Skoraj za vsemi nakupi podjetij v Sloveniji v zadnjih mesecih je neposredno ali posredno ruski kapital. To je zanimivo, saj se zahodnoevropski zaradi previsokih davkov iz Slovenije umika, dežela na sončni strani Alp pa je po različnih analizah označena za eno najmanj prijaznih držav za investitorje. Kar lahko pomeni, da je ruski kapital, ki prihaja v Slovenijo, politično motiviran in spodbujen iz Kremlja. Kajti zadnje čase je značilno, da družbe, ki so jih obvladovali in jih še obvladujejo člani Foruma 21, zdaj pristajajo v rokah ruskih družb in skladov, ki so blizu Vladimirju Putinu. Je to le naključje? ■